

ههناه چاوه رپيه

19-11-2022

نووسه ره كان

ههستيار قادر

كورته : هئوربوونه وهى شه قام و بئده نكي رهوتى سهر له پئكهئنانى حكومه تى نوئى عئراق، رئكه وتئكى سياسى بئ هوكار نييه. لوژئكى نييه هئزئكى كارئگر كه يه كه مى هه لئباردنئ 2021 بووه و خاوه نئ نزيكهئ چوار يه كئ كورسيه كانئ په رله مان بووئت، ئاوه ها به ئاسانئ بالائرين پؤستئ جئبه جئكردنئ و لات له سهر سئنه يه كئ ئالتونئ بداته سهرسه ختترين ركا به ره كانئ له نئو مائى شئعه

هېوربوونووهی شهقام و بیدهنگی رهوتی سهدر له پښکھینانی حکومتی نوږی عیراق، رڼکھوتڼکی سیاسیی بن هۆکار نییه. لوژیکیی نییه هیزڼکی کاریگر که یهکهمی ههلبژاردنی 2021 بووه و خاوهنی نزیکهی چوار یهکی کورسیهکانی پهرلهمان بووښت، ناوهها به ئاسانی بالترین پۆستی جیبهجیکردنی ولات لهسهر سینیهکی ئالتونی بداته سهرسهختترین رکابهکانی لهنیو مالی شیعه.

بیدهنگی موقتهدا سهدر لهم قوناخهدا هۆکاری زوره، بهشیکیان لهبهر رڼکھوتڼکی ناراستهوخوی نهووسراون و، بهشیکیی دیکهیشیان نهزمونکردنی گوښهگیری سیاسیی و رۆل بینینی تماشاکاره، بۆ قوناخیک که لهدوای دهرکهوتنی داعش لهسالی 2014 وه تا ئیستا، به یهکک له ههستیاترین قوناخهکان دهنارنیت که عیراق له دوای سالی 2003 وه پیدایا تیپهر بووښت.

ئهو رهوته لهماوهیهکی کهمدا سهرجهم ئهو کارتانهی تاقیکردهوه که بهدهستیوه بوون، بان لانیکهم نهیارهکانی بهوه دهرساند که ئهو کارتانه بهکاردههینیت و ئهوانیش برتیووون له بایکوئی پرۆسهی سیاسیی، مانگرتن، خوښادان، ههولدان بۆ ههلوهشاندهوهی پهرلهمان تهناهنهت پیکدادانی چهکداریش! بهلام دواچار چاوی بهست لهوهی که چوارچیوهی هاوئاهاهنگی هاوپهیمانییهکی تازه دروستبکات و حکومهتیش پیکهوه بنیت.

ههلهکوتانه سهر پهرلهمان بهیهک تویت ئاسانترین بهربهستیک بوو که موقتهدا سهدر دهیتوانی له 27ی تشرینی یهکهمی 2022 دروستی بکات بۆ ئهوهی کیشه بۆ متمانه وهگرتنی کابینهی حکومهتهکهی محمهد شیاع سوودانی له پهرلهمان بنیتهوه. بهلام کاتی ئهوه نهکرا بان دروستتر بیلین نهیویست بیکات و ئهمهش لهخورا نهبوو.

ههنديک له سهرچاوهکان باس له رڼکھوتڼکی ناراستهوخۆ له نیوان بالیکیی هاوپهیمانی چوارچیوهی هاوئاهاهنگی شیعه جگه له بالی نوری مالیکی سهرۆکی هاوپهیمانی دهولتهی یاسا، لهگهله سهدرکهکن که بهر له دهنگدان به پیکهینانی حکومت کراوه. رڼکھوتنهکه نوسراو نییه، ههروهها به دیداری راستهوخوی سهدر وکهسانی سهر به چوارچیوه نهبووه. ناوهپۆکی ئهو لیکنیکههیشته ئهوهیه که بۆ ماوهیهک که لهنیوان سڻ بۆ شهش مانگدایه، دهرفته بدریته سوودانی تاوهکو ئهوهی سهدر دهیهوښت و پڻی نهکرا، ئهو بیکات. ههروهها دهست لهو پۆستانهی حکومت نهدریت که بهدهست رهوتی سهدروهون و دیارتربنیشیان ئهمینداری ئهنجوومهنی وهزیرانی عیراق و بریکارانی ههرسڻ وهزارهتی، ناوخۆ، تهندروستی، پیشهسازیین.

ئهم رڼکھوتنه که هینشتا هچ لایهنيک به رهسمی راینهگهیاندوو بهلام له پشتهوه باسی لیدهکریت، دوو لایهنی ئهرینی و نهرینی بۆ رهوتی سهدر ههیه. بهرله ههمو شتیگ، رهوتی سهدر تا رادهنیکی زور دلنایه لهوهی که ئهم پیکهاتهیهی ئیستای هاوپهیمانی چوارچیوهی هاوئاهاهنگی نه لهگهله یهکتردا دهگونجین، نه دهتوانن بهو فره بالیهوه ئهزمونیکی نوږی حوکمرانی پڻشکښ بکن که جیاوازیته لهوانه پڻش خوی. کهواښت بهگوزیرهی ئهو سیناریوییه دۆخهکه وهک پڻشوو دهمنیتهوهو ناپهزایی جهماوهری وهک خوی دهښت و لهکوئیشتا چهرخهکه لهبهرزهوهندی رهوتی سهدر دهسوورپتهوه. سهدر دهیهوښت لهو رڼکھیهوه ئهو پهيامه بگهینیت که سهرهپاری ئهوهی دهستبهرداری بهشه کیکیی خوی له دهسهلات بوو، ئهوانی دیکه نهبانتوانی حوکمرانییهکی باش بکن.

خالیکیی دیکه ئهرینی بۆ رهوتی سهدر لهو بیدهنگهیهی ئهوهیه که لهوانهیه سوودانی بتوانیت ئهو بالانهی نهپاری جهماوهری رهوتی سهدر لهنیو هیزه ئهمنیهکان، جومگه ههستیارهکان، بازار و کۆنترۆلی بانک و بازرگانی دوور بخاتهوه. ههلهبت لهرووی تیورییهوه، ئهستهمه کهسڼک به چوار کوسی پهرمانهوه (فراکسیونی فوراتهین) بتوانیت رووبهرووی ئهو ئالنگاریانه بڻیتهوه که سهدر به 73 کورسیهوه نهیتوانی. ئهگهر پڻشی نهکرا، ئهوکات سهدر پهيامه کۆنهکهی سیستانی زیندوو دهکاتهوه بهوهی: "تاقیکراوهکان، تاقیناکرڻهوه"، بهتایبهت که پڻشتر لهدری بهربزیرکردنی سوودانی بووهو یهکهم دروشمی رهتکردنهوهی ئهو بهربزیرهی چوارچیوهی هاوئاهاهنگی بوو، کاتیک لایهنگرهکانی له مانگی تاب چوونه نیو بالهخانهی پهرلهمان و لهوی مانیان گرت.

لایهنی نهرینی بۆ رهوتی سهدر ئهوهیه که ئهگهر ئهم حکومهته بهرپزهیهک سهرکهوتوو بیت له هینانه کابهی سهقامگیری ئابوری، سیاسیی،ئهمنی، ئهوان لهو سهرکهوتنه بیبهش دهبن و بهتایبهت که لایهنه کوردستانییهکان و سوننه بهشدارن له هاوپهیمانیتهی بهرپوهبردنی دهولته و، جگه له سهدرهچ پیکهاتهیهک له دهرهوهی بازنهکه نییه.ئهوکاتهش، لهوانهیه چوارچیوهی هاوئاهاهنگی و پیکهینهرهکانی ئهو دژه پهيامه بدنه جهماوهری رهوتی سهدر که ئهوهی ئهو گومانی لڻ بوو بیکات ئیمه کردمان. ئهوکات لهوانهیه هاوکیشی سهنگی جهماوهری لهنیو شهقامی شیعه بۆ ههلبژاردنی داهاوتو له بهرزوهندی چوارچیوهی هاوئاهاهنگی بگۆریت بان لانیکهم بیئومیدیک لای دهنگدهری سهدر دروست بیت و بهشداری ههلبژاردن نهکن.

بهرانبهر پڻشبینیهکانی رهوتی سهدر بۆ حکومتی نوږ و چارهنوسهکهی، لهنیو چوارچیوهی هاوئاهاهنگیدا دیدگاههکی دیکه ههیه. هیزه نزیکهکانی چهشدی شهعبی کورتنیانه مامهله لهگهله "غنیمه"حکومت و وهزارهتهکانی دهکن که لهکۆی 12 وهزارتهکهی پشکی شیعه پڻج وهزارهتیان بهرکهوتوووه، ههلهبت بیدهچیت نوری مالیکی، سهرۆکی هاوپهیمانی دهولتهی یاسا دوورمهودواتر پلانی بۆ ئایندهی

